

99. Opeinde-Nijen-
DI. Zuidwolde. 202
B. Geuchies). 204
Eindhoven. 206

stdagen kan De
December niet
Administratie.

EN
van Helenius de

gereformeerde leer
wedergeboorte
re van 18927
LANGERAK Z.H.

RLOG EN
OGIE

ERKOUWER

ladz. Prijs f 1.25
den dies natalis
t op 22 October
ouwer een rede
emd onderwerp.
onderwerp bree-
edt het resultaat
In dit geschrift
ngwekkende stu-
rtingen sterk de
trekken.

en Boekhandel
V. — KAMPEN

oename van abon-
te Preekenserie
N RECHT

i Meulink, De Vo-
Enschede en De
3, zijn wij in staat
van 30 ct. per afl.
van 1 Jan. a.s.
orden nog gaarne

SLIGTE, Enschede

weten van de zoo-
a Zeeland? Bestel

treerde album
OGEN DAGEN,
r deel.
DEKHADEL
MIDDELBURG

(Bronskleur) van
Colijn

Prijs f 15.—

Dantelaan 85
Giro 293284

(Wink. + Han-
id) 1ste klas stand-
wille van de ge-
kinderen naar de
u „de Reformatie“

EMING
WIJKSTRAAT 203
Telefoon 333289
k West.)

VG.

l een brandende
gebeurt en ge-
die het onmo-
eschiedenis, haar
istorie-onderzoek
, om dit verhol-
over „Tijd en eeu-

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE OWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 100:5

Onder redactie van Prof. Dr K. Schilder Het nadrukken van den inhoud van dit blad is verboden overeenkomstig de Wet op het Auteursrecht

Alle stukken bestemd voor de Redactie zende men aan: Prof. Dr K. SCHILDER, Vloeddijk 14, Kampen. Administratieadres: Drukkerij Kemink en Zoon, Over den Dom, Utrecht, Telefoon 11989.

Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V., Goes
Telef. No. 2424 — Postrekening No. 36000

Abonnement: f 4.— per half jaar bij vooruitbetaling. Voor het Buitenland en Ned. Indië f 10.— per jaar. Advertenties: 10 ct. p. mm. Losse nummers 20 ct.

INHOUD: Hoofdartikel: „Algemeene genade“ I. — Uit de Schrift: De Macht van de ongewapenden, die gehoorzaam waren. — Opvoeding en Onderwijs: Ik sla de trom. — Uit de Buitenlandsche Kerken: Amerika bewijst of „bewijst“ dat de synodocraten de onmiddellijke en de ondersteunde wedergeboorte leeren. — Kerkelijk leven: Pluriformiteit der Kerk. Slot, Advies, Eenige kritische opmerkingen in verband met het rapport inzake de verlangde opheffing van de over Prof. Schilder uitgesproken schorsing; Rectificatie; Wie leert tweeëdel doop? — Stemmen uit onze kerken; De verbrokkeling van onze pers. — Groninger brieven. — Het boek van de week: Een zeer belangrijke brochure. — Kerknieuws.

HOOFDARTIKEL

„ALGEMEENE GENADE“.

DOOR

I. Prof. Dr K. SCHILDER.

Het eerste door de Amsterdamsche synode van 1936 genoemde punt, waarin „gangbare(!) leeringen“ en „nieuwere opvattingen“ tegenover elkander heetten te staan, is dat der „algemeene genade“. Waar de aan haar deputaten voor onderzoek en toetsing toegewezen opvattingen van de „tot nog toe gangbare leeringen“ gezegd werden af te wijken, is voor ons, die ditmaal de synodale opdracht van 1936 eens van nabij willen bezien, dus de eerste taak te vragen: welke die gangbare leeringen zijn. Eerst dan toch kunnen wij de nieuwere „opvattingen“, waarvan de synode van 1936 de nadere aanduiding en omschrijving blijkbaar aan haar deputaten heeft overgelaten, in haar mogelijk afwijken van de gangbare leeringen verifiëren als in elk geval door de synode bedoeld.

We vragen dus: welke zijn toch die tot nog toe gangbare leeringen inzake de algemeene genade? „Tot nog toe“, — wij zullen hier, gelijk ook elders in dit artikel, dit maar niet uitleggen, als stond er: „tot 1936“, doch in dezen zin: tot dat de nieuwere opvattingen opkwamen, over welke naar de bewering der synode „menigeen“ vragen stelde.

Er is veel, dat bij oppervlakkige kennisneming van het leven der Gereformeerde kerken, den indruk geeft, dat op de gestelde vraag het antwoord wel gauw te geven is. Het boek immers, dat Dr A. Kuyper gaf onder den titel: „De Gemeene Gratie“ heeft, veel meer nog dan de korte en minder populaire rede van Dr H. Bavinck over „De Algemeene Genade“, ingang bij ons volk gevonden. Sindsdien hebben vele van dr Kuyper's grondgedachten haar weg tot ons volk gereedelijk gevonden; politieke, sociale, culturele studiën zijn daarvan, als axioma's uitgegaan, en ook de gereformeerde jeugd is door een reeks van Kuyper na-schrijvende leidraden gedurende lange jaren met die axioma's vertrouwd gemaakt.

Met nadruk stellen wij dan ook voorop, dat, niet alleen bij oppervlakkige kennismaking, doch ook bij waarlijk indringende bestudeering van ons kerkelijk-theologisch leven één werkelijk „gangbare leering“ bij den dag meer gangbaar wordt, dank zij niet het minst het werk van Kuyper en Bavinck.

Die gangbare leering is de groeiende, in de confessie zelf gewortelde, en in den strijd der Reformatoren tegen alle doopersche en room-

sche dwaling meer en meer beproefde geloofs-overtuiging, dat God zijn eigen schepping alleen maar liefhebben kan, dat Hij in eeuwig en onveranderlijk welbehagen zijn eigen werk, voorzoover het door Hem zelf geconserveerd, en naar een vast plan door onzen aan Zijn rechterhand verhoogden Middelaar geregeerd wordt (Zondag X en XIX), kroont met zijn gunst, het blijft beminnen, erin verheerlijkt worden kan en wil, en zichzelf er in verheerlijkt te allen dage. Met grooten dank mogen wij constateeren, en vooropstellen, dat steeds dieper deze calvinistische grondovertuiging in de conscientie wortel schiet, in haar consequenties meer en meer wordt aanvaard, de heerlijkheid van de geschiedenis ons door het geloof laat zien; dat zij de majesteit van den Koning der Eeuwen, in zijn zich bedienen óók van het „wederhoorig kroost“ en van zijn werk, ons dagelijks voor het geloofs oog doet schitteren; en dat zij ons de kosmische beteekenis van Christus' verlossingswerk niet maar in de epilogen, doch vooral ook in de prologen van al onze gesprekken en geloofszangen laat zien, dat ze deze beheerscht, en daaraan sterken inhoud geeft. Wij zijn overtuigd, dat er onder ons niemand is, die den Vader der geesten niet uit den grond des harten dankt voor wat in dit opzicht het levenswerk van Bavinck, en, op breeder terrein nog, ook dat van Kuyper gedaan heeft, om, mede onder de aanwending van de pakkende grondmotieven van gereformeerd denken, welke Kuyper — zulks al of niet terecht — onder den term „gemeene gratie“ onderbracht, het gereformeerde volk uit zijn neiging tot een afgescheiden, wereldschuw, en dus ongehoorzaam en deels ongeloovig isolement weg te rukken, en om het zijn van God in het volle menschenleven toegewezen plaats in te nemen. En voorzoover onder den term „gemeene gratie“ dit bedoeld wordt, is er onder ons niemand, die twijfelt.

Evenwel, er is geen winst, zonder gevaar van verlies; geen zege, die niet in nieuwen strijd bewaard en verrijkt moet worden.

Zoo is het ook hier.

Kuyper's werk is onder ons volk gekomen, en heeft, we wezen het reeds aan, daaronder groote dingen mogen doen. Maar als we gaan letten op de ontzaglijke problemen, die met het stuk der „gemeene gratie“ samenhangen, en die dan ook stuk voor stuk alle in studie genomen bleven, dan realiseren we ons toch weer dit: dat een werk veel gelezen wordt, een beginsel gegrepen wordt, beteekent nog niet, dat de hoofdzaken en grondgedachten van zijn inhoud overal tot rijpe, sluitende leering werden. Voorbeelden behoeven we niet te geven, ieder weet het.

Zoo is het ook in dezen geweest. Kuyper's werk werd door niet zoo velen ontleed. Bovendien: de auteur zelf zag er niet meer dan een „proeve“ in.

Dat worde dan ook niet vergeten, óók niet door wie heden zich aanbiedt voor hulpdiensten ter „veiligstelling“ van Kuyper's erfenis.

Wie toch Dr A. Kuyper's „Gemeene Gratie“ anders dan als „een eerste proeve“ zou behandelen, b.v. door er een „leering“ van te maken, welke zelf weer steunt op afgeronde leerstellige en andere grondbeschouwingen, die vergeet, dat Dr A. Kuyper zelf het werk aandiende als „een eerste proeve van behandeling, die later tot meer uitgewerkte en afgeronde leer-

stellige behandeling“ zou „kunnen leiden“ (I, 10). Welnu, wie zou Kuyper's eigen karakterisering van zijn desbetreffend werk willen negeren? Maar wat doet men feitelijk anders, indien men „gangbare leeringen“, op zijn boek gebouwd, tot basis voor verdere oriëntering neemt?

En, waar het gemeene-gratie-probleem met dat van Christus' koningschap ten nauwste samenhangt, vragen we: wie wil Kuyper weerspreken, als hij (G. G. III, 280) opmerkt, dat het leerstuk van het koningschap van den Verlosser nog nimmer scherp genoeg ontleed werd?

Vervolgens: wilde Kuyper's bredere boek „eerste proeve“ zijn, Bavinck's rede over de algemeene genade gaf ook niet veel meer dan enkele eerste aanduidingen. Het is bovendien aanstands op bepaalde punten weersproken; we wijzen b.v. op Ds T. Bos. Wie durft onderstellen, dat de stem van deze voor velen repraesentatieve figuur gesmoord is? Dat zijn gedachten niet meer nawerken?

Beter intusschen dan het stellen van zulke vragen, is het, feiten te constateeren. Welnu, de feiten bewijzen, dat Dr Kuyper's werk over de gemeene gratie niet alleen geen gangbare leering heeft willen zijn, doch het ook nimmer heeft kunnen zijn, om de eenvoudige reden, dat het in zichzelf op meer dan één punt, onduidelijk, of tegenstrijdig was. M.a.w., hij zelf is feitelijk de eerste, om tegen bepaalde, in zijn boek aan het woord komende beschouwingen in feite ook weer op te komen. Hetgeen intusschen niet verhindert, dat epigonen tot gangbare „leering“ maken, wat de meester zelf nimmer aldus heeft aangedien.

Toch slagen ze daarin slechts ten deele: werkelijke bestudeering toch van Kuyper's werk herstelt straks, zoo niet bij henzelf, dan toch bij anderen het evenwicht. Elementen, die de één in zijn recapitulerende reproducties van Kuyper's gedachten verwaarloosde, worden straks door den ander toch weer opgemerkt, en in rekening gebracht. Soms, 't is waar, in nieuwe neiging tot „eenzijdigheid“. Maar vaak ook ter correctie van bestaande.

Trouwens, ook al was van wat we hierboven opmerkten, geen woord waar, ook dan nog blijft in ons zoeken van een antwoord op de gestelde vraag nuchterheid vereischt. In stee van dadelijk als gangbare leering te helpen aandienen wat met zooveel woorden ergens in Kuyper's „Gemeene Gratie“ of in andere van zijn werken staat te lezen, zal zij leeren schiften tusschen meening en grondgedachte, tusschen bij het volk doorwerkende leuze of idee, en voor schrijvers eigen rekening genomen werkelijke „leering“.

De vraag: wat is nu inzake de gemeene gratie een „gangbare leering“? wordt niet alleen thans door ons, maar is ook reeds vroeger door anderen gesteld, zelfs scherp bezien, in debatten, die na de synode van 1936, maar dan toch in direct verband met haar besluiten in brochure of anderszins gevoerd zijn.

Eén in dezen uiterst gewichtig punt is de vraag: of bij Kuyper, en vooral ook straks bij zijn vele leerlingen, gesproken kan worden van een „terrein van gemeene gratie“, en daarnaast een „terrein van bijzondere genade“, kortweg genoemd: twee (of: althans deze twee) terreinen.

Er zal wel niemand zijn, die loochent, dat jaren lang, ook onder de eenvoudige volge-

lingen van Kuypers, ook onder de verst verwijderde, de onderscheiding van daareven, als ware ze vanzelfsprekend, is gebruikt en aan hun andere beschouwingen ten grondslag gelegd. Geen wonder; in Kuypers' werk treft men ze onophoudelijk aan. In oudere en jongere geschriften. In rede en boek. In politieke en andere verhandelingen. Het één, zoo heette het daarin, kwam op (over dat „opkomen“ straks, als wij spreken over het „progressieve“ element in de gemeene gratie) het één kwam op uit de particuliere, het andere uit de gemeene gratie. De één instelling stond op dit, de andere op dat „terrein“. Tot voor zeer kort heeft de tweedeling der terreinen voor velen de kracht van een „gangbare leering“ gehad; we achten het zelfs zeker, dat er in 1936 onder de leden der synode verscheidene zijn geweest, die, sprekende over „gangbare leerings“, waarvan afgeweken wordt, óók hebben gedacht aan de „gangbare“ leering van het bestaan van een „terrein“ der algemeene en een „terrein“ der bijzondere genade, van welke gangbare leering nu werkelijk „óók al“ door sommige nieuwere verklaard werd, dat ze niet deugde.

We zouden het zóó durven zeggen: de opvatting van het bestaan van een „terrein“ van gemeene tegenover een „terrein“ der particuliere genade, heeft bij het volk, maar ook bij zijn leiders, in theologische, maar ook in politieke, en onderwijskringen misschien nog veel sterker op een „leering“ geleken, dan b.v. de opvatting, aangeduid met den naam: „veronderstelde wedergeboorte“.

Het bepaald opvallende van zulk een gewenningsleuze omtrent twee terreinen, was dan ook één der redenen, waarom met kracht juist daartegen, wij gelooven volkomen terecht, bezwaar gerezen is. Een bezwaar, dat ter dege behoort tot den gedachteschat van „nieuwere opvattingen“.

Nu komt het echter nog al eens voor, dat als deze nieuwere opvattingen haar resultaten aanbieden, sommige van haar opponenten juist die punten, die naar de eenvoudige meening der voorstanders duidelijk voor zichzelf spreken „uitschakelen“, als niet van groote beteekenis. Soms ook wordt hun tegengevoerd: ge zegt nu wel, dat de oudere opvatting beweerde, wat ge haar in de schoenen schuift, maar: is dat wel juist? En dan komt de vrager vaak voor den dag met een aanhaling uit één der geschriften van een bestreden auteur, waarin hij inderdaad een anderen kant uitging.

Zoo is het ook gegaan met de terreinen-leer. Daar zit iets goeds in. Het illustreert wat we zeiden: er loopen niet zoozeer bij Kuypers' leerings als in zijn werk vaak divergeerende lijnen, die, als we niet op de gangbare meeningen der volgelingen, doch op haar auteur teruggaan, elkaar inderdaad blijken te weerspreken.

In dit geval hebben we ook dr V. Hepp aan onze zijde, althans in zóóver, dat ook hij het bestaan van een gangbare leering in dezen ontken. Dr Hepp vraagt zich in één zijner brochures zelfs verwonderd af, wie toch wel voor die twee-terreinenleer aansprakelijk is, en meent: Kuypers zeker niet.

Nu kan niemand zijn ontgaan, dat Dr A. Kuypers (G. G. III, 302) toch werkelijk met zóóveel woorden poneert, dat (nog wel) de „belijdenis“ der Gemeene Gratie de waarheid stelt, dat er (zels) drieërlei terrein in het leven is: 1e het terrein van zonde en misdaad (de wereld, die in het booze ligt); 2e daartegenover het heilige terrein van het kerkelijk leven; 3e daartusschen het terrein der Gemeene Gratie. Ja, van vier terreinen spreekt Kuypers ergens (II, 680/1):

a) het terrein der gemeene gratie, dat nog geen invloed van de particuliere genade onderging;

b) het terrein van de „institutaire“ kerk, die als zoodanig geheel en uitsluitend uit de particuliere genade opkomt;

c) een terrein der gemeene gratie, dat beschreven wordt met het licht van den kandelaar der particuliere genade;

d) een terrein der particuliere genade, dat de gegevens der gemeene gratie aan zich dienstbaar heeft gemaakt.

Met name ook zijn andere geschriften bevatten, in hun korter en dus puntiger betoogtrant beweringen inzake twee terreinen, waarop dan verschillende instellingen opkwamen en bloeiden. Suggesties te over dus voor een „terreinen-leer“. In de „Gem. Gr.“ spreekt hij

dan ook (l.a.p.) van „deelen“ der terreinen, en loochent de inlijving van het ééne bij het andere.

Niettemin heeft dr V. Hepp nadrukkelijk ontkend, dat er zoo iets als een terreinen-leer uit Kuypers' „Gemeene Gratie“ te deduceeren viel. Hij voert daartoe één uitspraak van Kuypers aan, die dan ook werkelijk sprekend is en weer een heel anderen kant uitgaat. Men zou die ééne uitspraak wel van nog andere kunnen doen vergezellen.

Maar juist de mogelijkheid van zóó iets was voor het besef van vele jongeren bewijs, dat zij, tegen Kuypers' overigens invloedrijke uitspraken ter ééner zijde ingaande, daarmee nog geen werkelijke leering van Kuypers aantastten. Zij wisten, dat ze, door tijdig te spreken, een reeds bijna gangbare leering inzake de terreinen van particuliere en algemeene genade moesten helpen verhinderen tot een werkelijke leering zich vast te zetten. Kuypers' eigen in andere richting voerende uitspraken (b.v. II, 632/4) heffen den vinger waarschuwend op. Ze helpen ons duidelijk maken, dat zelfs sterk opvallende, ja in leidraden voor de jeugd doorgegeven grondgedachten uit Kuypers' oeuvre daarom nog niet als gangbare leering mogen worden aangemerkt.

(Wordt vervolgd)

UIT DE SCHRIFT

DE MACHT VAN DE ONGEWAPENDEN, DIE GEHOORZAAM WAREN.

Gaat henen; zie, Ik zend u als lammeren in het midden der wolven. Luc. 10:3.

En Hij zeide tot hen: Ik zag den Satan als een bliksem uit den hemel vallen. Luc. 10:18.

Het Koninkrijk der Hemelen, dat in Jezus Christus naar deze wereld gekomen is, is ook aangekondigd door de zeventig discipelen, die twee aan twee worden uitgezonden door het Joodsche land.

De Koning laat allerwegen weten, dat Zijn rijk in strijd is met het rijk der duisternis, en dat Hij in plaats van verdrukking en rechtsverkrachting en oorlog, zal brengen opening der gevangenis, gerechtigheid en vrede.

Maar het betreft hier een rijk, dat niet van deze wereld is.

De zeventig, die het land doortrekken, zijn in hun uitrusting althans, geen vertegenwoordigers van een schitterenden blinkenden koning. Ze vormen geen gevaar voor andere rijken der aarde. Zij zijn in den meest volmaakte zin weerloos en van alle kanten kwetsbaar. Geld hebben zij niet bij zich, reisbenodigdheden ontbreken hen. Ze mogen het ook niet hebben. De Koning, die hen zond, heeft het uitdrukkelijk verboden. „Gaat heen, zie Ik zend u als lammeren in het midden der wolven“. Er is geen kans voor hen, dat zij met hun boodschap zullen slagen in de wereld, die in den greep van den Booze ligt. Het is de grootste dwaasheid, die zich denken laat! Ze staan kansloos als lammeren in een kring van opdringende wilde dieren. Waarlijk, van zóo'n koninkrijk kan men alleen zeggen, dat het niet van deze wereld is. Het komt niet met uiterlijk gelaat. Men zal niet zeggen: „Zie hier en zie daar!“ Deze koning komt als Vrededorst. In zijn wapenschild prijkt geen leeuw met een pijlenbundel, ook geen adelaar, die zijn prooi in de klauwen heeft, maar een lam. Deze Koning is zeer zachtmoedig, en maakt geen gedruisch en roept niet op de straten. Het gekrookte riet verbreekt Hij niet uit. Hij zegt: „Predikt het koninkrijk Gods. En in wat huis gij zult ingaan, zegt eerst: Vrede zij dezen huize! En in wat stad gij zult ingaan, geneest de zieken, die daarin zijn, en zegt tot hen: „Het koninkrijk Gods is nabij u gekomen“.

En nu kan men zeggen, dat deze gezanten ook met gericht komen. Maar is die gerichtsvoltrekking van beteekenis in een wereld, die alleen maar zwicht voor geweld? Zij doen dan, blijkens den tekst niets anders dan preeken. Ze zeggen, tot de stad, waar zij niet ontvangen

worden: „Ook het stof, dat uit uwe stad aan ons kleef, schudden wij af op ulieden“. Dat wil zeggen: we snijden alle gemeenschap met u af. Het koninkrijk is tot u gekomen, maar gij staat daarbuiten. Welnu, is dat niet het machteloos gebaar van een, die uit de verte dreigt met een oordeel, dat komen zal, maar die onmachtig is het oordeel werkelijk te brengen, het waarlijk in te dragen in de wereld? En kan een koninkrijk, dat onmachtig is, om de daad te stellen in het heden, de wereld overwinnen met een speculatie op de toekomst?

De wereld is in den greep van den Satan. Ze is tot stikkens toe geladen met ongerechtigheid en onwaarachtigheid en doodelijken haat. Ze is vol macht en groothedswaan, die de herauten straks dood zullen slaan op de straten. Het zijn dan toch maar dwaze herauten, die daar tegenover niets anders weten te zetten dan zegende handen en een preek of een soort banformulier. En laat ze straks nog jubelend terugkeeren, nog even verder, en ze zullen hun boodschap betalen met hun leven. Straks liggen ze uiteen gereten en verscheurd temidden der wolven.

Als slachtschapen.

Maar dat ongewapende koninkrijk wordt juist zóó in zijn weerloosheid, het oordeel der wereld.

Wie profetisch ziet, ontwaart in die herauten geen weerloosheid, maar ziet ze in de kracht van Elia beschikken over het vuur van den hemel. Zij halen den Satan van zijn verheven troon.

Want als die zeventig terugkeeren, dan zegt Christus: Ik zag Satan als een bliksem uit den hemel vallen. Ik zag: blijkens den Griekschen tekst kan dat hier niet anders beteekenen dan een voortdurend zien, een steeds-maar-weer-door-zien. Christus zag voortdurend, telkens weer als zijn dienaren op aarde iets verrichtten, een zegen uitspreken of een mensch beter maakten, dat Satan viel. In hun zachte gebaar van opgeheven handen werkte zich uit de vrede van het koninkrijk Gods. In hun woorden kwam het koninkrijk der hemelen mee, en werd inderdaad het rijk van den booze vernietigd. Hun daden en woorden schenen slechts machteloos, ze waren in werkelijkheid geladen met de energieën van den jongsten dag, die de sterren van den hemel werpt en de zon verduistert doet.

Het profetisch oog van den Christus ziet, dat dezelfde krachten, die in het eindgericht den satan werpen in den poel van vuur en sulfer dat diezelfde krachten en energieën werken in de woorden van die zeventig, hetzij ten vloek hetzij ten zegen. En zoo zullen wij nooit de resultaten van de prediking uitsluitend verleggen naar de toekomst. Als de Satanische machten in het eindgericht plotseling ineenstorten, dan zal dat de uitwerking zijn van wat er toen en nu gewerkt is door de eenvoudige gehoorzame prediking van het Woord. Wie profetisch schouwt, ziet een groote lijn loopen, van wat daar gebeurde in de vlekken en steden van den Jordaan over een kerkdienst anno 1945 naar het eindgericht over den Satan.

En in dat alles werken dezelfde krachten, die krachten van Jezus Christus. Die een val en een opstanding is, de menschen ten hemel voert en naar het eeuwige vuur. Door die krachten kon Hij, volkomen ontledigd, als een Lam ter slachting geleid, omringd door varren en stieren en honden van Ps. 22, in die ontlediging Satan den kop verpletteren. Daar op Golgotha, is de ontraadseling van het geheim van het Lam tusschen de wolven, zonder geld, zonder kleeding, zonder drank en voedsel, niemand groeiend op den weg dan zijn God, en die juist zóó den Satan definitief vernietigt en den genadeslag toebrengt.

Die Christus is tenslotte ook de ontraadseling van het geheim van dat machtig effect van de prediking der apostelen, die in de Satanische wereld de Kerk hebben geplant. Ongewapend en weerloos gingen ze de wereld in, hebben het offensief geopend door den Naam van Christus uit te roepen over de volkeren en het is dynamiet geweest onder de poorten der hel.

Wij moeten geloof hebben en een onverwoestbaar vertrouwen in de prediking van het Woord van de Kerk in de wereld.

Dat Woord doet wat. Dat Woord heeft effect. Dat Woord brengt genade aan. Dat Woord draagt gericht naar de menschen.

Wie ten de Zoo ee voor o cipeles doen : Christe wen in tus bes te zier het for voltrok verme Wij tijd ne weders Zijn W Dan vele d en sch van al en soc we daa weten, ninkrij Zie, wolver het ho Maa Doopw En v trouwe terrein rijk va eens v We meren Kam

OF

Ik sla

In beel, verlt den lende m Ik i Wie

Het is mijn boe en daus mijn bre de verg van dag in de e jachtenc nog een problem heeft.

Weest Ooger Let-op En on maar ru En ee

Ziet U rik en dezelde Victor een kin niet.

Ziet A.N.O.V beette 2 sisch lij Maar wordt h meene deratie, Onderw Kijk, letters l de Fede over ge

Want deze tw gingen om zoo niet pri bij de o paalde dat dez om heiz Verbo algemeer leven t vrouw sluiten leven er Om h zou zij